

Sygn. akt IX Ga 331/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 listopada 2016 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie IX Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący : Sędzia Sądu Okręgowego Przemysław Grochowski (spr.)

Sędziowie : Sędzia Sądu Okręgowego Małgorzata Skoczyńska

Sędzia Sądu Okręgowego Elżbieta Jakubiec

Protokolant : Elżbieta Zentar

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 24 listopada 2016 roku w L.

sprawy z powództwa W. B.

przeciwko Towarzystwu (...) spółce akcyjnej w W.

o 13.071,83 złotych z ustawowymi odsetkami

na skutek apelacji pozwanego Towarzystwa (...) spółki akcyjnej w W. od wyroku z dnia 28 grudnia 2015 roku w sprawie VIII GC 2343/14 Sądu Rejonowego Lublin-Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku

I. oddała apelację;

II. zasądza od pozwanego Towarzystwa (...) spółki akcyjnej w W. na rzecz powoda W. B. kwotę 600 (sześćset złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

SSO M. S. SSO P. G. SSO E. J.

IX Ga 331/16

UZASADNIENIE

Powództwo W. B. dotyczyło zasądzenia od pozwanego Towarzystwa (...) spółki akcyjnej w W. kwoty 13.071,83 złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 20 grudnia 2012 roku do dnia zapłaty i kosztami procesu tytułem odszkodowania za szkodę komunikacyjną wynikającą ze zderzenia w dniu 9 października 2012 roku pojazdów mechanicznych za którą pozwany ponosi odpowiedzialność jako ubezpieczyciel odpowiedzialności cywilnej sprawy.

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Rejonowy zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 4.192,91 złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 20 grudnia 2012 roku i oddalił powództwo w pozostałej części, jak też rozdzielił stosunkowo koszty procesu obciążając nimi powoda w 67,90 a pozwanego w 32,10%, nadto nakazał zwrócić powodowi kwotę 35 złotych, zaś pozwanemu kwotę 36,84 złotych z tytułu niewykorzystanej zaliczki. Jako przesłanki swojego rozstrzygnięcia wskazał, że w dniu 9 października 2012r. w miejscowości D. na placu urzędu celnego miało miejsce zdarzenie, podczas którego kierujący samochodem marki S. (...) o nr rej. (...) podczas manewru zawracania zaczepił o prawą stronę kabiny pojazdu marki R. (...) o nr rej. (...), której właścicielem jest obywatel Ukrainy V. D. W tym samym dniu szkoda została zgłoszona do pozwanego Towarzystwa (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. i zarejestrowana pod numerem (...). W dniu 30 października 2012 roku poszkodowany udzielił V. B. pełnomocnictwa do reprezentowania go przed

polskim zakładem ubezpieczeń na etapie przedsądowym. W celu ustalenia rozmiarów szkody poszkodowany zlecił rzeczoznawcy J. K. dokonanie oględzin uszkodzonego pojazdu i sporządzenie jego wyceny według stanu jak przed szkodą oraz sporządzenie kalkulacji kosztów jego naprawy. Zgodnie z wyceną nr (...) z dnia 13.11.2012r. wartość rynkowa tego pojazdu według stanu sprzed wypadku określona na warunki kraju jego rejestracji (Ukraina) wynosiła 52.800 zł brutto, 9.873,17 netto. Koszt naprawy brutto wyniósł 31.825,09 zł, 5.951 netto. Pismem z dnia 14 listopada 2012 roku pełnomocnik poszkodowanego wniósł o wypłatę odszkodowania w kwocie 32.205,09 złotych z tytułu kosztorysowego rozliczenia szkody ciągnika siodłowego marki R. (...) o nr rej. (...)AB zgodnie z oceną techniczną nr (...), w tym kwotę 380 złotych z tytułu kosztów wykonania oceny technicznej nr (...), zgodnie z rachunkiem nr (...). Decyzją z dnia 11 grudnia 2012 roku pozwane towarzystwo przyznało odszkodowanie w kwocie 10.115,28 zł netto tytułem kosztów naprawy pojazdu oraz kwotę 380 zł tytułem poniesionych kosztów wykonania oceny technicznej. Pozwany zweryfikował kalkulacje kosztów naprawy pojazdu R. (...) w oparciu o własny kosztorys z dnia 10.10.2012r. Poszkodowany w celu dochodzenia odszkodowania w postępowaniu sądowym na podstawie umowy przelewu wierzytelności z dnia 9 grudnia 2012 roku przeniósł na V. B. wierzytelność, która przysługiwała poszkodowanemu wobec pozwanego z tytułu odszkodowania za przedmiotową szkodę. Na skutek odwołania się poszkodowanego od decyzji z dnia 11 grudnia 2012 roku, po ponownej weryfikacji zgłoszonych roszczeń, w dniu 16 stycznia 2013 roku pozwane towarzystwo przyznało łącznie kwotę 12.802,23 złote, w tym do wypłaty pozostało 2.686,95 złotych. Pismem z dnia 11 stycznia 2013 roku powód powiadomił pozwanego ubezpieczyciela o przelewie wierzytelności i wezwał go do dobrowolnej zapłaty należnego odszkodowania obejmującego wyrównanie odszkodowania z tytułu kosztorysowego rozliczenia szkody w samochodzie marki R. (...) w kwocie 21.709,81 złotych. Koszt naprawy uszkodzeń ciągnika siodłowego marki R. (...) o nr rej (...) określone na dzień powstania szkody przy założeniu, że naprawa wykonywana będzie w autoryzowanym serwisie (...), przy użyciu części fabrycznych z logo producenta pojazdu oraz z zachowaniem technologii naprawy przewidzianej przez producenta uwzględniając potrącenia ze względu na wcześniejsze uszkodzenia pojazdu wynosi 16 615,14 złotych netto. Ustaleń tych dokonał Sąd Rejonowy podstawie zebranego w niniejszej sprawie materiału dowodowego, który pomiędzy stronami był bezsporny, przy jednoczesnym braku okoliczności, w świetle których autentyczność czy prawdziwość przedmiotowych dokumentów mogłaby budzić wątpliwości. Sąd rejonowy podzielił opinię biegłego z zakresu ruchu drogowego i (...) sporządzoną w sprawie oraz wnioski końcowe w niej zawarte. bowiem opracowana ona została przez osobę posiadającą stosowne wiadomości specjalne i odpowiednie doświadczenie zawodowe w tym zakresie a wnioski płynące z powyższej opinii zostały w sposób jasny, logiczny i wyczerpujący uzasadnione.

Na tym tle Sąd Rejonowy uznał powództwo za częściowo zasadne przyjmując za bezsporne w sprawie, że pozwany winien naprawić poniesioną przez poszkodowanego szkodę, której wartości w wysokości netto na zasadzie cesji wierzytelności z dnia 9 grudnia 2012 roku może obecnie dochodzić powód. Zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 roku o podatku od towarów i usług opodatkowaniu podlega odpłatne świadczenie usług na terytorium kraju. Biorąc pod uwagę siedzibę działalności gospodarczej V. D., która w myśl art. 28 b ust. 1 powołanej ustawy jest jednocześnie miejscem wykonywania przez niego działalności gospodarczej na terenie Ukrainy, wykonana na rzecz poszkodowanego usługa naprawy uszkodzonego pojazdu marki R. (...) nie podlega opodatkowaniu podatkiem VAT. Spór sprowadzał się do ustalenia kosztów naprawy uszkodzonego pojazdu marki R. (...), w tym ustalenie właściwej stawki za roboczogodzinę prac blacharsko – lakierniczych niezbędnych do usunięcia zaistniałej szkody. Zasada odpowiedzialności określona w art. 822 k.c. w zw. z art. 436 § 1 k.c. nie była kwestionowana w toku postępowania i zakład ubezpieczeń wypłacił część żądanej kwoty powodowi. Zgodnie z treścią art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych poszkodowany w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia obowiązkowego odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczeń bezpośrednio od zakładu ubezpieczeń. Świadczenie ubezpieczyciela obejmuje zapłatę sumy pieniężnej odpowiadającej wysokości poniesionej przez poszkodowanego szkody (art. 805 k.c.). Wysokość odszkodowania powinna być ustalona według reguł określonych w art. 363 k.c., a więc wartość roszczenia powinna zostać ustalona w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem, to jest w zakresie adekwatnego związku przyczynowego. Podstawową bowiem funkcją odszkodowania jest kompensacja, co oznacza, że odszkodowanie powinno przywrócić w majątku poszkodowanego stan rzeczy naruszony zdarzeniem wyrządzającym szkodę, przy

czym nie może ono jednak przewyższać wysokości faktycznie poniesionej szkody. Odszkodowanie przysługujące od ubezpieczyciela odpowiedzialności cywilnej za uszkodzenie pojazdu mechanicznego obejmuje niezbędne i ekonomicznie uzasadnione koszty naprawy pojazdu, ustalone według cen występujących na lokalnym rynku. Poszkodowanemu przysługuje wybór odpowiedniego warsztatu naprawczego, któremu powierzy on dokonanie naprawy uszkodzonego pojazdu. W praktyce będą to zazwyczaj autoryzowane warsztaty naprawcze związane z określoną marką samochodu i prowadzące obsługę serwisową pojazdu. Wybierając takie warsztaty, poszkodowany może się kierować m.in. ich fachowością, rzetelnością technicznej obsługi i poziomem prac naprawczych oraz określonymi niekiedy profitami połączonymi ze stałą obsługą serwisową. Biegły ustalił, że koszt naprawy uszkodzeń ciągnika siodłowego marki R. (...) o nr rej (...), mając na uwadze przedstawioną argumentację tj. określony na dzień powstania szkody przy założeniu, że naprawa wykonywana będzie w autoryzowanym serwisie (...), przy użyciu części fabrycznych z logo producenta pojazdu oraz z zachowaniem technologii naprawy przewidzianej przez producenta uwzględniając potrącenia ze względu na wcześniejsze uszkodzenia pojazdu wynoszą 16 615,14 złotych netto, zatem, należne powodowi odszkodowanie z tytułu szkody częściowej wynosi 16 615,14 złotych. Pozwany wypłacił powodowi kwotę 12 802,23 złotych, zatem do dopłaty pozostawała kwota 4.192,91 złotych (16.615,14 złotych + 380 złotych – 12.802,23 złotych). W ocenie Sądu, koszty ekspertyzy wykonanej przez rzeczoznawcę J. K. na zlecenie powoda mieszczą się w ramach szkody za którą odpowiada pozwany ubezpieczyciel. Poniesienie przez powoda wydatku w kwocie 380 złotych było uzasadnione i konieczne dla ustalenia rozmiarów szkody, a nadto pozostawało w normalnym związku przyczynowym ze zdarzeniem powodującym szkodę. Sąd Rejonowy podzielił w tym zakresie pogląd Sądu Najwyższego wyrażony w uchwale z dnia 18 maja 2004 III CZP 24/04, zgodnie z którym odszkodowanie przysługujące z umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów może stosownie do okoliczności sprawy obejmować także koszty ekspertyzy wykonanej na zlecenie poszkodowanego.

O odsetkach Sąd orzekł kierując się treścią art. 14 ust 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych i art. 111 k.c. Powód zgłosił szkodę w dniu 9 października 2012 roku, zatem należą mu się odsetki od dnia 9 listopada 2012 roku. Przy czym Sąd zasądził odsetki uwzględniając art. 321 § 1 k.p.c. tj., że sąd nie może wyrokować co do przedmiotu, który nie był objęty żądaniem, ani zasądzać ponad żądanie i dlatego zasądził odsetki ustawowe od daty wskazanej przez powoda tj. od dnia 20 grudnia 2012 roku.

Rozstrzygnięcie o kosztach procesu w wyroku z dnia 28 grudnia 2015 roku, uzasadnia art. 98 § 1 i 3 k.p.c., art. 100 k.p.c. i art. 108 § 1 k.p.c.. Sąd dokonał stosunkowego rozdzielenia kosztów procesu, biorąc pod uwagę wynik niniejszego postępowania. Pozwany uległ żądaniu powoda w 32,10 %, zatem w takim zakresie winien był partycypować w kosztach procesu.

Nadto, na podstawie art. 84 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jedn. Dz. U. z 2010r. Nr 90 poz.594 ze zm.) Sąd nakazał zwrócić powodowi niewykorzystaną zaliczkę na koszty związane z opinią biegłego w kwocie 35 zł (800 zł – 500 zł – 265 zł) i pozwanemu w kwocie 36,84 zł (800 zł – 497,30 zł – 265,86 zł).

W apelacji od tego wyroku strona pozwana, zaskarżając wyrok w części rozstrzygnięcia z punktu I. co do kwoty 2.018,656 złotych wraz z zasądzonymi odsetkami od niej i z punktu III. w całości, wnosila o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez obniżenie odszkodowania zasądzonego na rzecz powoda do kwoty 2.174,25 złotych wraz z odsetkami ustawowymi od 20 grudnia 2012 roku oraz zasądzenie kosztów procesu i kosztów postępowania apelacyjnego na rzecz pozwanego, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji, zarzucając naruszenie :

- art. 805 kc poprzez uwzględnienie roszczenia powoda w zakresie kosztów naprawy w autoryzowanym serwisie przy użyciu części nowych o oryginalnych, co doprowadziło do zawyżenia wysokości odszkodowania, przy jednoczesnym uwzględnieniu wieku pojazdu wynoszącego w chwili szkody 14 lat, który uzasadniał zastosowanie części zamiennych oraz dokonanie naprawy w nieautoryzowanej stacji obsługi;

- art.824¹ kc poprzez jego niezastosowanie skutkujące zasądzeniem na rzecz powoda sumy pieniężnej przewyższającej wartość szkody;

- art. 363§1 kc poprzez przyjęcie, że użyte tam sformułowanie o zapłacie odpowiedniej sumy pieniężnej oznacza zapłatę maksymalnych kosztów naprawy z uwzględnieniem nowych i oryginalnych części do pojazdu 14 letniego co jest ekonomicznie nieuzasadnione i skutkuje przyznaniem odszkodowania przewyższającego wysokość szkody;

- art.233§1 kpc poprzez dokonanie dowolnej oceny dowodów, co doprowadziło do uznania, że wartość szkody odpowiada kosztom naprawy pojazdu uwzględniającej nowe i oryginalne części z logo producenta oraz uznanie, że naprawa dokonana być może tylko w autoryzowanej stacji obsługi, w sytuacji gdy uszkodzony pojazd liczył 14 lat jest ekonomicznie nieuzasadnione a przywrócenie używalności pojazdu mogło nastąpić poza autoryzowanym serwisem |R. przy użyciu części jakościowo zbliżonych do oryginalnych;

- art.321 kpc poprzez zasądzenie na rzecz powoda kosztu sporządzenia prywatnej opinii wynoszącego 380 złotych, gdy został on powodowi zwrócony w toku postępowania likwidacyjnego i nie stanowił przedmiotu sporu.

W odpowiedzi na apelację powód wnosila o oddalenie apelacji i zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego według norm prawem przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył co następuje :

Apelacja nie podlegała uwzględnieniu wobec braku, na tle podnoszonych w niej zarzutów, prowadzących do negatywnej weryfikacji zaskarżonego rozstrzygnięcia.

Konstrukcja apelacji zmierza do podważenia przyjętego przez Sąd Rejonowy stanowiska o zastosowaniu w celu naprawy uszkodzeń uszkodzonego pojazdu powstałych w wyniku kolizji objętej żądaniem pozwu części nowych i oryginalnych producenta oraz dokonaniu prac restytucyjnych w autoryzowanym warsztacie naprawczym, co generowało większą sumę odszkodowania, aniżeli przy zastosowaniu zamienników i oddania pojazdu do remontu w stacji obsługi nie posiadającej autoryzacji. Jako przyczynę opozycji powoływał skarżący wiek pojazdu wynoszący w chwili zdarzenia powodującego szkodę 14 lat.

W tej perspektywie pogląd Sądu Rejonowego nie uległ jednak skutecznemu podważeniu. Znajduje on wsparcie w poglądach judykatury wskazujących na taki sposób naprawy jako służący realnej restytucji naturalnej, która nie polega na odwzorowaniu stanu rzeczy przed szkodą, lecz przywróceniu funkcjonalności pojazdu gwarantującej trwałość, niezawodność i fachowość naprawy oraz bezpieczeństwo przy jego użytkowaniu (tak też orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia z dnia 13 czerwca 2003 roku w sprawie III CZP 32/03, LEX 78592, z dnia 12 kwietnia 2012 roku w sprawie III CZP 80/11, LEX 1129783). O ile zatem tak przyjęty sposób naprawy nie prowadzi do wzbogacenia uszkodzonego wskutek wzrostu wartości pojazdu, ulega zachowaniu postulat adekwatności i słuszności w przyznaniu odszkodowania pokrywającego koszty tego rodzaju reperacji. W sprawie brak jest okoliczności pozwalających na wyprowadzenia takiego wniosku a także nie można się ich doszukać wyłącznie na tle eksponowanego przez skarżącego wieku pojazdu. Szkoła objęła bowiem uszczerbek majątkowy wyrażający się w pokryciu kosztów naprawy, dla którego zaawansowany wiek pojazdu, jeśli tylko ich wartość nie przenosi wartości pojazdu, nie posiada sam przez się decydującego znaczenia.

W tym kontekście zarzuty apelacji wyprowadzane z negowania na tym tle argumentacji przyjętej przez Sąd Rejonowy nie mogły zostać uznane za zasadnie formułowane.

Wbrew twierdzeniom apelacji Sąd rejonowy nie objął w ramach zasądzonej w zaskarżonym wyroku kwocie uzupełniającej odszkodowanie wypłacone uprzednio w toku postępowania likwidacyjnego równowartości kosztów ekspertyzy poniesionych przez powoda. Należność tę, jak wynika z przeprowadzonej operacji rachunkowej wyliczającej kwotę dodatkowo przysługującą powodowi, Sąd dodał do wartości odszkodowania i od sumy tej odjął następnie kwotę wypłaconą przez pozwanego, która obejmowała także 380 złotych. Powstała zatem stąd różnica uwzględniała całą należność wypłaconą przez stronę pozwaną i zasądzone zaskarżonym wyrokiem świadczenie nie obejmowało

ponownie kosztów opinii rzeczoznawcy; zbędny był jedynie, wobec zaspokojenia żądań poszkodowanego w tym zakresie, wywód temat refundacji tego rodzaju kosztów poniesionych w postępowaniu przed ubezpieczycielem zamieszony w uzasadnieniu.

Z uwagi na powyższe, na podstawie art.385 kpc, Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji. O kosztach postępowania apelacyjnego, zważywszy na jego wynik orzekł w oparciu o art.98§1 kpc, zaś należność z tego tytułu objęła, w myśl art.98§3 kpc w zw. z art.99 kpc, wynagrodzenie radcy prawnego (§10 ust.1 pkt 1 w zw. z §2 pkt 3 i w zw. z §21 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych w wersji sprzed zmiany obowiązującej z dniem 27 października 2016 roku).

SSO M. S. SSO P. G. SSO E. J.